

KEĎ NÁS PRISKORO OPÚŠŤAJÚ PRIATELIA... ZA LUCIOU OLOŠTIAKOVOU, ROD. GIANITSOVOU

Nicol Janočková

Poznáte ten pocit, keď samozrejme veci už vôbec nie sú samozrejme? Ešte bolestnejšie to je, keď ľudia, ktorých ste vnímali ako prirodzenú súčasť svojho života, zrazu prestanú byť, a vy si kladiete základné existenciálne otázky, čo sa stalo a prečo sa to muselo udiať. Podobné otázky, na ktoré človek na tomto svete nevie nájsť uspokojivé odpovede, sme si položili 22. februára 2025 a nasledujúce dni po tom, ako nás absolútne nečakane zasiahla smutná správa o náhlom odchode našej kolegyne, spolužiačky a priateľky Lucie Ološtiakovej, rod. Gianitsovej.

Lucia Ološtiaková sa narodila 28. 12. 1977 v Košiciach. Vysokoškolské štúdium absolvovala na Filozofickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove v odbore slovenský jazyk a literatúra (1996 – 2001), kde neskôr završila aj doktorandské štúdium v odbore všeobecná jazykoveda (2011). Jej bohatý profesijný život bol spojený s viacerými mestami na Slovensku aj v Maďarsku. V r. 2001 – 2003 vyučovala na niekoľkých základných školách a r. 2007 na športovom gymnáziu v Košiciach. V r. 2003 – 2005 pôsobila v Jazykovednom ústave Ľ. Štúra SAV v Bratislave (JÚLŠ SAV), kde v novozriadenom oddelení Slovenského národného korpusu pomáhala etablovať relatívne mladú disciplínu na Slovensku – korpusovú lingvistiku. Na Filozofickej fakulte Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave v r. 2005 – 2006 zastávala

pozíciu odbornej asistentky. Odtiaľ sa vrátila na svoju alma mater, kde v r. 2011 – 2019 na Inštitúte slovakistiky a mediálnych štúdií Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove viedla semináre z lexikológie, ortografie a didaktiky slovenského jazyka. Od r. 2019 sa jej pedagogické pôsobenie rozšírilo aj za hranice Slovenska, tentokrát na poste vyslanej lektorky slovenského jazyka a kultúry MŠVVaŠ SR na Fakulte humanitných a prírodných vied Univerzity Loránda Eötvösa v Budapešti a potom učiteľky slovenského jazyka na Základnej škole v Číve.

Vo svojom krátkom, ale pracovne veľmi produktívnom živote sa výskumne venovala otázkam morfológie, morfematiky, lexikológie, korpusovej lingvistiky a didaktiky slovenčiny ako materinského aj cudzieho jazyka. Zároveň bola vášnivou propagátorkou slovenskej kultúry a histórie, milovníčkou prírody a domácej záhrady. Priblížme si aspoň niektoré jej práce, ktoré pomôžu odkryť alebo aspoň naznačiť jej všestrannú a čínorodú osobnosť.

Prvé publikačné výstupy Lucie Ološtiakovej¹ sa sústreďovali na formálnu morfológiu, konkrétne na vymedzenie syntetických a analytických gramatických tvarov (dve štúdie – Gianitsová 2003/2004, 2005d) či na vývojovú dynamiku a perspektívu pri ohýbaní substantív: *Pohľad na vývoj opisu deklinácie substantív mužského rodu v slovenských gramatikách. (Od Štúra po súčasnosť)* (Gianitsová 2004), *Pohľad na vývoj opisu deklinácie substantív ženského rodu v slovenských gramatikách. (Od Štúra po súčasnosť)* (Gianitsová 2005c), *Opis deklinácie substantív v slovenčine z temporálneho aspektu* (Gianitsová 2005b), *Variantnosť v deklinačnom systéme maskulín. (Možnosti využitia databázy SNK)* (Gianitsová 2006c), neskôr aj *Postoje používateľov jazyka k morfologickej variantnosti v slovenčine (úvodné poznámky k dotazníkovému prieskumu)* (Gianitsová-Ološtiaková 2009b) a *Vplyv Pavla Doležala na Bernolákov opis substantívnej deklinácie* (Gianitsová-Ološtiaková 2016). Autorka v nich popri historickom exkurze uvažovala o prehodnocovaní spôsobu vyučovania substantívnych deklinačných typov (vzorov), o rozšírení ich repertoára, ktoré by zohľadňovalo variantnosť paradigmy, prototypickosť deklinačného typu aj tradičné odchýlky od vzoru. Jej názor pritom nepredstavoval osihotený hlas, pretože vychádzala z návrhu nového deklinačného systému slovenských substantív podľa M. Sokolovej (1995, 2007), aj z výsledkov výskumu autorského kolektívu V. Benko – J. Hašanová – E. Kostolanský (1998, 2001), ktorý pripravoval programové nástroje na morfológickú analýzu a tvorenie gramatických tvarov v slovenčine.

Nástup na oddelenie Slovenského národného korpusu JÚLŠ SAV v Bratislave priniesol so sebou nové výzvy, v ktorých L. Ološtiaková mohla prepojiť svoje teoretické poznatky s dovtedajšími pedagogickými skúsenosťami pri príprave morfológickej anotácie a morfológického tagsetu (súboru značiek) pre ručné značkovanie

¹ Autorka publikovala svoje práce pod menami: Lucia Gianitsová, Lucia Gianitsová-Ološtiaková, Lucia Ološtiaková.

textov Slovenského národného korpusu, ako aj sprostredkovať možnosti uplatnenia korpusovej lingvistiky vo výskume či lingvodidaktike: *Jazykový korpus a nové dimenzie výskumu a výučby jazyka* (Gianitsová 2005a), *Morphological Analysis of the Slovak National Corpus* (Gianitsová 2006a), *Problémy prípravy morfológického tagsetu Slovenského národného korpusu II – Lema a tag* (Gianitsová 2006b). Ako je nám známe, L. Ološtiaková v diskusiách autorského kolektívu k morfológickej anotácii a morfológickému tagsetu zohrala dôležitú úlohu. V štúdiu *Zamyslenie nad výučbou zámen a čísloviek pri príprave morfológickej anotácie SNK* (Gianitsová 2005e) autorka predstavila osobitosti týchto dvoch nadstavbových slovných druhov aj ich nejednotnú interpretáciu v gramatikách a slovníkoch. Pri ich morfológickom značkovaní sa potom pracuje s kategóriou paradigmy, ktorá vyjadruje formálne vlastnosti tvaru (tokenu). Tak napr. číslovky sa môžu vyznačovať substantívnou, adjektívnou, číslovkovou, príslovkovou, zmiešanou alebo neúplnou paradigmou (*milión* – číslovka so substantívnou paradigmou, *sto* – číslovka s neúplnou paradigmou, t. j. obyčajne s nesklonnou).

V spoluautorstve jej vyšli ďalšie korpusovolingvistické práce ako napr. *Slovak National Corpus* (Horák – Gianitsová – Šimková – Šmotlák – Garabík 2004) alebo *Manual Morphological Annotation of the Slovak Translation of Orwell's Novel 1984 – Methods and Findings* (Garabík – Gianitsová-Ološtiaková 2005). Často v nich išlo o tematicky náročnú problematiku – veď korpusová alebo počítačová lingvistika si vyžadujú technické a informatické vedomosti aj logické či abstraktné myslenie –, no L. Ološtiaková dokázala rýchlo preniknúť aj do tejto špecifickej oblasti.

Otázky typu *Aké prístupy sa realizovali v minulých kodifikáciách v oblasti deklinácie substantív?* alebo *Ako možno charakterizovať jazykovú chybu vo vzťahu k analógii a anomálii v jazyku?*, či *Aké sú možnosti a perspektívy budúcich kodifikácií z hľadiska uplatnenia princípu analógie a anomálie?* boli súčasťou výskumu v jej dizertačnej práci, ktorej zámerom bolo zhodnotiť kodifikačné akty v oblasti morfológie za obdobie od A. Bernoláka po súčasnosť. Východiskové tézy a základné pojmy ako *kodifikácia – systém – norma – úzus* vo vzťahu k jazyku a používateľom jazyka prezentovala v štúdiu *Analogistický a anomalistický princíp pri kodifikáciách substantívnej deklinácie – metodologické východiská* (Ološtiaková 2010a).

Lucia Ološtiaková bola talentovaná pedagogička, vedela študentov zaujať jednak svojou erudovanosťou, rozhladenosťou a jednak zrozumiteľnou formou výkladu. A v tom tkvelo jej pedagogické umenie. Didaktické skúsenosti z viacerých stupňov a typov škôl zúročila rovnako pri príprave popularizačných aj učebných textov, na ktorých sa podieľala buď samostatne (*Aké i/y sa píše?*, Gianitsová-Ološtiaková 2009a), alebo v súčinnosti so svojím manželom Martinom Ološtiakom (*Slovenský jazyk: krok za krokom k maturite*, Ološtiak – Gianitsová-Ološtiaková 2007b; *Slovenský jazyk v kocke pre základné školy a nižšie ročníky viacročných gymnázií*, Gianit-

sová-Ološtiaková – Ološtiak 2008; *Kde sa píše veľké písmená?*, Ološtiak – Gianitsová 2011; *Morfematika a slovtvorba slovenčiny*, Ološtiak – Ološtiaková 2018), príp. s inými autormi (*Píšem bez chýb*, Gianitsová-Ološtiaková – Ološtiak – Beláková 2013). Nové, elektronické formy edukačnej a informačnej podpory pre pedagógov ponúkla autorka v príspevkoch *O možnostiach prezentácie a výučby slovenského jazyka elektronickou formou* (Ološtiaková 2010b) a *Niekoľko poznámok o projekte Slovenský jazyk z prvej ruky* (Gianitsová-Ološtiaková 2011). V centre jej odborného, ako aj praktického záujmu boli tak obidva subjekty vzdelávacieho procesu – žiak aj učiteľ. Jej ďalšia spoločná štúdia *Možnosti optimalizácie didaktického spracovania slovtvorby v nižšom sekundárnom vzdelávaní* (Ološtiaková – Krištanová 2014) predostrela analýzu pedagogických dokumentov a učebníc slovenčiny na 2. stupni základných škôl so zreteľom na vyučovanie slovtvornej problematiky. Autorky v nej navrhli úpravy zohľadňujúce zásadu vedeckosti a aktuálnosti jazykovedného poznania, zásadu systematickosti, primeranosti či postupnosti pri štrukturácii aj projekcii obsahového štandardu.

L. Ološtiaková, rovnako ako aj jej manžel, patrila počas svojho vysokoškolského štúdia v Prešove medzi študentov docentky Miloslavy Sokolovej, významnej slovenskej morfoložičky. Neprekvapí preto ich spolupráca s M. Sokolovou na projekte nového deklinačného systému slovenčiny, ktorá vyústila do vydania dvoch monografií – *Nový deklinačný systém slovenských substantív* od M. Sokolovej (2007) a *Deklinácia prevzatých substantív v slovenčine* (Ološtiak – Gianitsová-Ološtiaková 2007a) či štúdie *Deklinačný systém proprií (náčrt problematiky)* (Ološtiak – Gianitsová 2007) od manželov Ološtiakovcov. Metodologicky sú všetky tri publikácie založené na spoločnej koncepcii vypracovanej M. Sokolovou, v ktorej sa na základe prepracovaného algoritmu predstavuje rozšírený systém triedenia domácich a prevzatých substantív do deklinačných makroskupín, tried, vzorov a podvzorov. Pri deklinácii prevzatých substantív pracuje autorská dvojica s termínom deklinačná oscilácia, zjednodušene povedané s variantnosťou gramatických tvarov. Deklinačná oscilácia sa podľa autorov realizuje trojakým spôsobom, a to ako paralelná (napr. pri homonymii *ne/životnosti: kódovač – N. pl. kódovače/kódovači*), kombinovaná deklinácia (napr. paradigma v singulári má iný vzor ako paradigma v pluráli) a deklinačná variantnosť (týka sa jednotlivých tvarov, napr. G. sg. *-a/-u* neživotných maskulín: *mopeda/mopedu*). Na pozadí tohto nového deklinačného systému vznikla myšlienka vytvoriť elektronickú databázu, ktorá by zahŕňala morfoložický slovník s paradigmatickou všetkých slovných druhov (v prvej fáze substantív) a výslovnostný slovník. Tento pilotný projekt predstavila L. Ološtiaková v príspevku *Možnosti spracovania slovenskej morfológie vo forme elektronického slovníka* (Gianitsová-Ološtiaková 2008).

Druhým pedagógom, ktorý ovplyvnil odborné smerovanie manželov Ološtiakovcov, bol derivatológ profesor Juraj Furdík, ktorému pri príležitosti nedožitých

sedemdesiatin zostavili výber jeho štúdií pod názvom *Život so slovtvorbou a lexicológiou* (2005). Prešovská univerzita v Prešove im v r. 2006 za editorstvo tejto publikácie udelila Cenu dekana FF PU v Prešove.

Teória lexikálnej a slovtvornej motivácie J. Furdíka je nosnou koncepciou kolektívnej monografie *Kvalitatívne a kvantitatívne aspekty tvorenia slov v slovenčine* (Ološtiak 2015), do ktorej prispela aj L. Ološtiaková jednak v kapitole zaoberajúcej sa formálno-procesuálnymi aspektami slovtvornej motivácie (slovtvorný základ, slovtvorný formant, derivačné a kompozičné slovtvorné postupy; spoluautor M. Ološtiak), jednak v kapitole o temporálnej motivácii, ktorá sa podieľa na vzniku časovo príznakovej lexiky (temporalizmov), t. j. z jednej strany historizmov a archaizmov, z druhej strany neologizmov (spoluautori M. Ološtiak, S. Rešovská). Neologizácii a neologizmom sú venované ešte ďalšie štyri štúdie publikované v rámci projektu zameraného na prípravu Slovníka slovenských neologizmov, ten sa v súčasnosti realizuje na Filozofickej fakulte PU v Prešove: *Neologizácia a neologizmy z pohľadu teórie lexikálnej motivácie* (Ološtiak – Gianitsová-Ološtiaková 2018), *Lexika športového komunikačného registra v Slovníku slovenských neologizmov* (Rešovská – Gianitsová-Ološtiaková 2018), *Spôsoby tvorenia pomenovaní a lexikálna motivácia* (Ološtiak – Gianitsová-Ološtiaková 2019) a *Jazyková zmena, neologizmy a pramene ich skúmania* (Ološtiak – Rešovská – Gianitsová 2021). Autori projektu ako neologizmy hodnotia lexémy a lexie, ktoré sa v slovenčine objavili po r. 1989, pričom metodologicky aj v tomto výskume vychádzajú z furdíkovej teórie lexikálnej motivácie, ďalej rozpracovanej M. Ološtiakom. Zhromažďovanie neologického materiálu a príprava heslára prebiehali prostredníctvom záverečných prác študentov napísaných pod vedením viacerých vyučujúcich vrátane L. Ološtiakovej. Okrem iných zdrojov (napr. českých slovníkov *Nová slova v češtině. Slovník neologizmů*, 1998; *Nová slova v češtině. Slovník neologizmů 2*, 2004) sa týmto spôsobom podarilo zostaviť hesláre slovníka s približne 10 000 neologizmami.

Luciu Ološtiakovú, rod. Gianitsovú, sme poznali mnohí a mnohí sme s jej životným tempom a energiou nestačili držať krok. Jej rozvetvené odborné portfólio pokrývajúce výskum, výučbu i propagáciu slovenčiny a slovenskej kultúry vôbec udivuje doteraz. Bola jednoducho neprehliadnuteľná a počuteľná, ale zároveň aj ľudsky krehká. Žila naplno a odovzdane svojej práci, ktorú milovala. Odhodlaná postaviť sa za svoje presvedčenie a súčasne ochotná podať pomocnú ruku. Bohužiaľ, už sa nám nikdy nenaskytne príležitosť zavolať si, napísať si alebo sa osobne stretnúť na odbornom seminári či konferencii. V srdci nám natrvalo zostane spomienka na spolužiačku a kolegyniu, pre ktorú uvažovanie o jazyku a jeho sprostredkovanie iným bolo spôsobom jej bytia, existencie; a rovnako spomienka na priateľku, ktorá nás opustila predčasne. Jej hviezda však nezhasne, bude nám svietiť na cestu...

Luci, česť Tvojej pamiatke!

Literatúra

- BENKO, V. – HAŠANOVÁ, J. – KOSTOLANSKÝ, E. (1998): *Počítačové spracovanie slovenského jazyka: morfológia podstatných mien*. Bratislava: Pedagogická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave.
- BENKO, V. – HAŠANOVÁ, J. – KOSTOLANSKÝ, E. (2001): Morfológická databáza ohybných slovných druhov slovenčiny na účely algoritmického spracovania textov. In: *Jazykovedný časopis*, 52/1, 3 – 22.
- FURDÍK, J. (2005): *Život so slovtvorbou a lexikológiou. Výber štúdií pri príležitosti nedožitých sedemdesiatin*. Eds. M. Ološtiak – L. Gianitsová-Ološtiaková. Košice: Vydavateľstvo LG.
- GARABÍK, R. – GIANITSOVÁ-OLOŠTIAKOVÁ, L. (2005): Manual Morphological Annotation of the Slovak Translation of Orwell's Novel 1984 – Methods and Findings. In: Garabík, R. (ed.): *Computer Treatment of Slavic and East European Languages. Third International Seminar, Bratislava, Slovakia, 10 – 12 November 2005. Proceedings*. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, 59 – 66.
- GIANITSOVÁ, L. (2003/2004): Pokus o nové vymedzenie syntetických a analytických tvarov v slovenčine s ohľadom na školskú prax. In: *Slovenský jazyk a literatúra v škole*, 50/3 – 4, 65 – 77.
- GIANITSOVÁ, L. (2004): Pohľad na vývoj opisu deklinácie substantív mužského rodu v slovenských gramatikách. (Od Štúra po súčasnosť). In: Šimková, M. (ed.): *Varia. XI. Zborník materiálov z XI. kolokvia mladých jazykovedcov (Spišská Nová Ves 28. – 30. 11. 2001)*. Bratislava: Slovenská jazykovedná spoločnosť pri SAV, 133 – 143.
- GIANITSOVÁ, L. (2005a): Jazykový korpus a nové dimenzie výskumu a výučby jazyka. In: Sičáková, E. – Liptáková, E. (eds.): *Slovo o slove. Zborník Katedry komunikačnej a literárnej výchovy Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity. 11. Prešov*: Pedagogická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 27 – 38.
- GIANITSOVÁ, L. (2005b): Opis deklinácie substantív v slovenčine z temporálneho aspektu. In: *Čas v jazyce a literatúre. Sborník z mezinárodní konference. Ústí nad Labem*: Pedagogická fakulta Univerzity J. E. Purkyně, 97 – 102.
- GIANITSOVÁ, L. (2005c): Pohľad na vývoj opisu deklinácie substantív ženského rodu v slovenských gramatikách. (Od Štúra po súčasnosť). In: Šimková, M. (ed.): *Varia. XII. Zborník materiálov z XII. kolokvia mladých jazykovedcov (Modra-Piesok 4. – 6. 12. 2002)*. Bratislava: Slovenská jazykovedná spoločnosť pri SAV, 103 – 114.
- GIANITSOVÁ, L. (2005d): Pokus o nové vymedzenie syntetických a analytických tvarov v slovenčine s ohľadom na školskú prax. In: Pořízka, P. – Polách, V. P. (eds.): *Jazyky v kontaktu/jazyky v konfliktu a evropský jazykový prostor. Sborník příspěvků ze 4. mezinárodní konference Setkání mladých lingvistů, konané na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci ve dnech 12. – 14. 5. 2003*. Olomouc: Univerzita Palackého, 76 – 85.
- GIANITSOVÁ, L. (2005e): Zamyslenie nad výučbou zámen a čísloviek pri príprave morfologickej anotácie SNK. In: Polák, M. – Vodrážková, K. (eds.): *Tradiční a netradiční metody a formy práce ve výuce českého jazyka na základní škole. Sborník prací z mezinárodní konference konané 19. 3. 2004 na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 53 – 65.
- GIANITSOVÁ, L. (2006a): Morphological Analysis of the Slovak National Corpus. In: Šimková, M. (ed.): *Insight into Slovak and Czech Corpus Linguistics*. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, 166 – 178.
- GIANITSOVÁ, L. (2006b): Problémy prípravy morfológického tagsetu Slovenského národného korpusu II – Lema a tag. In: Šimková, M. – Gajdošová, K. (eds.): *Varia. XIII. Zborník materiálov z XIII. kolokvia mladých jazykovedcov (Modra-Piesok 3. – 5. 12. 2003)*. Bratislava: Slovenská jazykovedná spoločnosť pri SAV – Jazykovedný ústav Ľ. Štúra SAV, 73 – 80.
- GIANITSOVÁ, L. (2006c): Variantnosť v deklinačnom systéme maskulín. (Možnosti využitia databázy SNK). In: Olšiak, M. (ed.): *Varia. XIV. Zborník materiálov zo XIV. kolokvia mladých jazykovedcov*

- (Nitra – Šintava 8. – 10. 12. 2004). Bratislava: Slovenská jazykovedná spoločnosť pri SAV – Katedra slovenského jazyka FF UKF v Nitre, 358 – 367.
- GIANITSOVÁ-OLOŠTIAKOVÁ, L. (2008): Možnosti spracovania slovenskej morfológie vo forme elektronického slovníka. In: Gálisová, A. – Chomová, A. (eds.): *Varia. XV. Zborník materiálov z XV. kolokvia mladých jazykovedcov (Banská Bystrica – Tajov 7. – 9. 12. 2005)*. Bratislava: Slovenská jazykovedná spoločnosť pri SAV – Katedra slovenského jazyka a literatúry FHV UMB v Banskej Bystrici, 165 – 172.
- GIANITSOVÁ-OLOŠTIAKOVÁ, L. (2009a): *Aké i/y sa píše?* Bratislava: Fragment.
- GIANITSOVÁ-OLOŠTIAKOVÁ, L. (2009b): Postoje používateľov jazyka k morfologickej variantnosti v slovenčine (úvodné poznámky k dotazníkovému prieskumu). In: Gianitsová-Ološtiaková, L. – Ivanová, M. – Ološtiak, M. (eds.): *Varia. XVIII. Zborník plných príspevkov z XVIII. kolokvia mladých jazykovedcov (Prešov – Kokošovce-Sigord 3. – 5. decembra 2008)*. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, 179 – 196.
- GIANITSOVÁ-OLOŠTIAKOVÁ, L. (2011): Niekoľko poznámok o projekte Slovenský jazyk z prvej ruky. In: Ološtiak, M. – Ivanová, M. – Slančová, D. (eds.): *Vidy jazyka a jazykovedy. Na počesť Miloslavy Sokolovej*. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 418 – 436.
- GIANITSOVÁ-OLOŠTIAKOVÁ, L. (2016): Vplyv Pavla Doležala na Bernolákov opis substantívnej deklinácie. In: Ondrejovič, S. – Behýlová, J. (eds.): *Fenómén Ďurovič. Philologica. 75*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 61 – 88.
- GIANITSOVÁ-OLOŠTIAKOVÁ, L. – OLOŠTIAK, M. (2008): *Slovenský jazyk v kocke pre základné školy a nižšie ročníky viacročných gymnázií*. Bratislava: Fragment.
- GIANITSOVÁ-OLOŠTIAKOVÁ, L. – OLOŠTIAK, M. – BELÁKOVÁ, M. (2013): *Píšem bez chýb*. Bratislava: Fragment.
- HORÁK, A. – GIANITSOVÁ, L. – ŠIMKOVÁ, M. – ŠMOTLÁK, M. – GARABÍK, R. (2004): Slovak National Corpus. In: Sojka, P. – Kopeček, I. – Pala, K. (eds.): *Text, Speech and Dialogue. 7th International Conference TSD 2004 Proceedings*. Berlin – Heidelberg: Springer-Verlag, 89 – 94.
- MARTINCOVÁ, O. a kol. (1998): *Nová slova v češtině. Slovník neologizmů*. Praha: Academia.
- MARTINCOVÁ, O. a kol. (2004): *Nová slova v češtině. Slovník neologizmů 2*. Praha: Academia.
- OLOŠTIAK, M. (ed.) (2015): *Kvalitatívne a kvantitatívne aspekty tvorenia slov v slovenčine*. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove.
- OLOŠTIAK, M. – GIANITSOVÁ, L. (2007): Deklinačný systém proprií (náčrt problematiky). In: Považaj, M. – Žigo, P. (eds.): *Súradnice súčasnej onomastiky. Zborník materiálov zo 16. slovenskej onomastickej konferencie*. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV – Jazykovedný ústav L. Štúra SAV, 55 – 66.
- OLOŠTIAK, M. – GIANITSOVÁ, L. (2011): *Kde sa píše veľké písmená?* Bratislava: Fragment.
- OLOŠTIAK, M. – GIANITSOVÁ-OLOŠTIAKOVÁ, L. (2007a): *Deklinácia prevzatých substantív v slovenčine*. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove.
- OLOŠTIAK, M. – GIANITSOVÁ-OLOŠTIAKOVÁ, L. (2007b): *Slovenský jazyk: krok za krokom k maturite*. Bratislava: Fragment.
- OLOŠTIAK, M. – GIANITSOVÁ-OLOŠTIAKOVÁ, L. (2018): Neologizácia a neologizmy z pohľadu teórie lexikálnej motivácie. In: Hradilová, D. (ed.): *Inovační procesy v češtině a jí blízkých jazycích*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 9 – 40.
- OLOŠTIAK, M. – GIANITSOVÁ-OLOŠTIAKOVÁ, L. (2019): Spôsoby tvorenia pomenovaní a lexikálna motivácia. In: Janovec, L. (ed.): *Propria a apelativa – aktuální otázky. Sborník z konference konané v Praze ve dnech 24. – 26. dubna 2017*. Praha: Universita Karlova, Pedagogická fakulta, 73 – 85.
- OLOŠTIAK, M. – OLOŠTIAKOVÁ, L. (2018): *Morfematika a slovo tvorba slovenčiny*. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove.
- OLOŠTIAK, M. – REŠOVSKÁ, S. – GIANITSOVÁ, L. (2021): Jazyková zmena, neologizmy a prameň ich skúmania. In: Múcsková, G. – Muziková, K. (eds.): *Jazyková zmena a pramene jej skúmania*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 207 – 221.

- OLOŠTIAKOVÁ, L. (2010a): Analogistický a anomalistický princíp pri kodifikáciách substantívnej deklinácie – metodologické východiská. In: Harčariková, G. – Chovanec, M. – Sipko, J. (eds.): *5. študentská vedecká konferencia. Zborník príspevkov* [online]. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, 651 – 668.
- OLOŠTIAKOVÁ, L. (2010b): O možnostiach prezentácie a výučby slovenského jazyka elektronickou formou. In: Marešová, H. – Macoun, T. (eds.): *Tradiční a netradiční metody a formy práce ve výuce českého jazyka na základní škole. Sborník prací z mezinárodní konference ve dnech 10. – 11. 4. 2008 na Katedře českého jazyka a literatury Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci*. Olomouc: Univerzita Palackého, 59 – 66.
- OLOŠTIAKOVÁ, L. – KRÍŠTANOVÁ, E. (2014): Možnosti optimalizácie didaktického spracovania slovtvorby v nižšom sekundárnom vzdelávaní. In: *O dieťať, jazyku, literatúre*, 2/1, 59 – 79.
- REŠOVSKÁ, S. – GIANITSOVÁ-OLOŠTIAKOVÁ, L. (2018): Lexika športového komunikačného registra v Slovníku slovenských neologizmov. In: *Jazyk a kultúra* [online], 9/35, 152 – 167. Dostupné na: <http://www.ff.unipo.sk/jak/cislo35.html> (cit. 14. 3. 2025).
- SOKOLOVÁ, M. (1995): *Kapitolky zo slovenskej morfológie*. Prešov: Slovacontact.
- SOKOLOVÁ, M. (2007): *Nový deklinačný systém slovenských substantív*. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove.

Nicol Janočková

Jazykovedný ústav E. Štúra SAV, v. v. i.

Panská 26, 811 01 Bratislava

E-mail: nicol.janockova@juls.savba.sk

ORCID: 0009-0004-3668-2733